

ОТКРИВАТЕЛИ тримесечно издание
зимни празници 2025/2026

извънреден брой, цена 9 лв./5€

ISSN 3097-545X

5€

Тъй като много често в разказите тук "искусствен интелект" е изписван с голяма буква, поясняваме, че за подчертаване се прави така, но иначе не е задължително.

Уважаеми читатели,

В тези изпълнени с обич празници подарете си съвременни народни приказки. Приказките днес са авторски, но благодарение на устната реч, можете да ги направите народни. Това са приказки за приспиване, приказки за семейни огнища, за самотни (но търсещи) сърца, за пораснали или малки деца (и за винаги устремени към чистотата на детството). Тук някои писатели са писали под псевдоним.

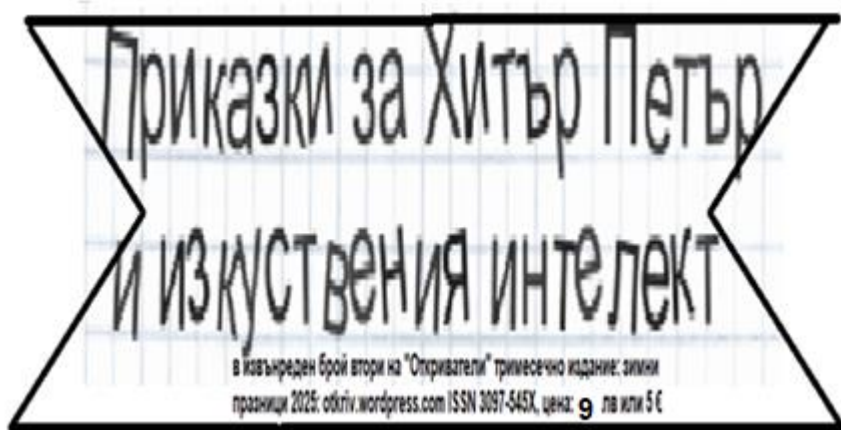
Знаете ли, че много български песни са смятани за народни, но всъщност са авторски:

1. "Облаче ле бяло" - текст от Ран Босилек, музика от неизвестен/неизвестни
2. "Лудо младо" - музика от Атанас Бояджиев, текст от Богомил Гудев
3. "Катерино моме" - текст и музика от Татяна Сърбинска, работила в Мерилендски университет, САЩ

Съдържание на приказките:

1. Как Хитър Петър без малко не взе милионерската дъщеря пред свидетели - стр. 3
2. Как Хитър Петър победи изкуствения интелект - стр. 7
3. Хитър Петър разобличава Чата - стр. 11
4. Хитър Петър и тазгодишната ракия на младя му чичо - стр. 13
5. Хитър Петър среща ИИ - стр. 17
6. Разговорът - стр. 21
7. Умът си дойде на мястото - стр. 23

Ако обичате да пишете сериозно или сте от издателска къща, инструкции как да се свържете с авторите:

Как Хитър Петър без малко не взе
милионерската дъщеря пред свидетели

от Цветан Мангов

... Хитър Петър прочете обявата и тутакси се ядоса!
„Гледай ги ти! Конкурс за приказка „Хитър Петър и изкуствения интелект“. Използват моята марка без да питат! Тези не са ли чували за авторско право? Хонорар да предложат? Съгласие да поискат!“ – каза си той. И още :
„Ще ги преметна аз, но този

път – двойно. Ще им пробутам текст, писан от самия изкуствен интелект! И като пипна тук – там – даже няма да се усетят! Едва щом изляза да си получа наградата, ще им обясня „кон боб яде ли“.

Речено – сторено. Хитър Петър се абонира за ИИ от най-модерната версия, въведе изискванията и за по-сигурно постави още задачи:

1. Главният герой да съм аз 2. Разказът да покрива жанровите критерии за модерна приказка 3. Краят да е неочакван 4. Да разбие журието 5. Да шокира гарантирано всяка публика 6. Да започва с интрига 7. Да отразява модерните ценности в тяхната цялост и пъстрота 8. Да е позитивен и жизнеутвърждаващ 9. Качеството на текста да отговаря на ниво 5 курс филология или поне европеистика 10. Да хвърля философски реминисценции и екстраполации ...

Увлечен, Хитър Петър формулира още 17 характеристики, натисна „Ентер“ и само след секунда на екрана се появи следното:

„Хитър Петър и милионерската дъщеря“

Милионерската дъщеря живеела в един град в Североизтока. Като единствена щерка на баща си, не само не била лишавана от нищо, но постепенно любящият отец я снабдил с лично имане, недвижимост, движимост, яхта, Ламборгини с ръчни скорости, резиденция и дори кученце от екзотична порода.

Около щерката гравитирала пъстра тайфа, с която същата бръмчала у нас - из родния си град; и по света - също. Намирали се и бойс, с които чат-пат завързвала връзки, някои от които – многообещаващи. Изобщо – живеела си прекрасно.

Но ставало все тъй, че скоро след запознанството поредният кавалер на милионерската дъщеря късал от раз с нея и изчезвал безследно!

Причината? Причината била в една особеност на нашата героиня. Навик, ритуал – с точна квалификация не можем да се ангажираме.

А и не е важно. Същественото е, че в основната зала на дома ѝ била оборудвана инсталация, конструирана специално по дизайн на дъщерята!

Ако пожелала и когато ѝ скимнело, милионерската дъщеря изисквала от приятеля си да застане в центъра на кръга и да претърпи ритуала.

Да, да! Винаги, когато го пожелала. Такова било условието. Ако ще да било в три часа през нощта! Или веднага след закуска, примерно!

Махвала властно с ръка и сочала светещия кръг в средата на сцената, която била също и дансинг за домашните партита. Младежът трябвало да застане там и да

Ако откажел, милионерската дъщеря отсвирвала кандидата, защото сърцето ѝ се покривало безвъзвратно с леда на разочарованието, с патината на излъганата надежда !

Това било единственото условие на милионерската дъщеря, която била всъщност нещо като принцеса. Някои от приятелите ѝ дори преживявали изпитанието, за да бъдат отпратени, още щом разберели що ги чака, но в повечето случаи си биели камшика веднага – пребледнели, ядосани, а един по-деликатен кандидат даже повърнал.

Естествено – в град, в който всичко се знаело, въпросната девиация на милионерската щерка не останала тайна за обществото. Скоро всеки не само там, но и в целия Североизток знаел в какво се състои първерзността ѝ.

Кандидатите намалели и направо изчезнали! Случвало се някой да преципитира към компанията на милионерската дъщеря, колкото да се позабавлява, но категорично отказвал да задълбочи отношенията и изобщо да има каквото и общо с нея, защото ... знаете защо. Ритуалът!

Но ето, че един ден се появил Хитър Петър .

–Здравей – казал. –Аз съм Петър, а ти си милионерската дъщеря.

–И?– отвърнала девойката, която не била девица, но била млада

и добре поддържана. – Да не би да ме обичаш безумно или нещо подобно?

– Не – казал Петър, - но те намирам привлекателна и не бих имал нищо против да излизам с теб.“

– Я какъв си наперен! Да не идваш от Сатурн? Не си ли чувал това- онова за мен?

– Чувал съм, но те наблюдавам от известно време и реших, че искам да съм с теб. Въпреки всичко.

Очарована от смелостта, меката наглост и обаянието на Хитър Петър, милионерската дъщеря го обикнала и още същата нощ двамата си казали тайни слова, а щом денят дошъл: заживели щастливо, весело и богато. За своята особеност милионерската дъщеря изглежда сякаш забравила напълно.

Скоро двамата станали най-одумваната двойка – обект на завист, нападки и заядливи забележки. Някой някъде беше казал, че чуждото щастие се понася най-трудно, нали?

И ето, че за радост на лошите хора и тъмните сили като цяло, дошъл онзи дъждовен септемврийски петък 13–ти! През облаците надничала кървава луна, като всевиждащо око на циклоп, жадуващ терор над земята. Всред отблясъци на мълнии и тътен на гръмотевици милионерската дъщеря станала от креслото и изключила телевизора, след което посочила кръга.

А в ръката си вече държала синджира на тоалетното казанче, монтирано над него!

Хитър Петър зърнал през прозореца жълтото си Ферари – подарък от завладяното сърце на любимата (поръчал го нарочно жълто, за да се питат цървулите защо не е червено), скокнал чевръсто и застанал на сцената.

Погледнал нагоре без страх. Все някога трябвало да се случи, нали?

И поел обилните струи, сякаш били дъжд от жива вода!

Милионерската дъщеря, вцепенена и със замъглен поглед още стискала синджирчето, преживявайки нещо свое, докато казанчето се пълнело с онзи вълшебен звук ...

А Хитър Петър изтръскал косата си като млад вълк, прозял се и извикал победоносно, визирайки всички клюкари и завистници, любима фраза от отдавна гледан филм :

–Видяхте ли се сега всички колко шум вдигнахте?

Дарил милионерската дъщеря с бляскава усмивка и се отправил към шкафа, за да си вземе хавлия.

Журито почувствало капките вода върху себе си от разказа и посъветвало Хитър Петър да направи иск към всеки милионер в неговия периметър на живеене.

Край.

**Как Хитър Петър
победи изкуствения интелект**

от Ели Елинова

В едно бедно селско семейство се родило момче. Кръстили го Петър. Петър пораснал и тръгнал на училище. Той бил най-умното дете в класа и с чувство за хумор. Веднъж Петър закъснял за училище и учителката го попитала:

– Петре, защо закъсня!

– Нападнаха ме, госпожо!

– А взеха ли ти нещо? –попитала го учителката.

–Ми взеха ми домашната по математика и закуската ми! – отговорил Петър.

Петър нямал закуска, защото помогнал сутринта на баба си да издой козите и не останало време на баба му да му направи закуска. А за първи път отишъл на училище без домашна работа, защото предния ден е помагал на дядо и не му останало време. Всички в класа го обичали, защото Петър много им помагал и ги разсмивал. Често делеял закуската си с бедни деца, които идвали гладни на училище. Затова през голямото междучасие всички негови съученици му дали по една втора от закуската си. Хапнал си той сладко-сладко две половинки, а останалите раздал (като се

прибирал от училище, на бедни хора от селото). А учителката му се усмихнала и не му писала забележка, че е без домашна, защото му се случвало за първи път. Петър направил велико откритие, което било следното: да речем трябва да се умножат две числа - 2 по 7. Той начертал на дъската две хоризонтални линии, след което ги пресякъл със седем. И след като се преброят пресечните точки – се вижда, че те са четиринадесет на брой, колкото прави две по седем. И тогава всички в училище започнали да го наричат Хитър Петър. После за неговото откритие се разчуло не само в цялото село, но и в цялата държава.

По-късно Хитър Петър се изучил за инженер. Върнал се за малко в селото си. По това време имало избори и го избрали за кмет на селото. Селото под неговото мъдро управление процъфтяло и станало истински рай за живеене. Селото блестяло от чистота. В градинките цъфтели цветя и въздухът се изпълвал с аромата им. Често в селото пристигали гости от чужбина, придружени от министри, които се възхищавали на този земен рай. Веднъж Министърът на образованието посетил селото с една японска делегация и казал на Хитър Петър:

– Ти, Петре, беше най-умният човек в държавата. Но сега има създаден изкуствен интелект /ИИ/ и хората навсякъде говорят, че бил по-умен от тебе. Знаеш ли, че той за секунди може да отговори на всякакви въпроси и може да работи вместо човека. Хитър Петър му отговорил:

– Я, стига бе! Шегуваш ли се? Не може ИИ да е по-умен от човека. Тука не става въпрос за мене! Знам за неговото съществуване. Той представлява една машина, пълна с електроника. ИИ взема информация от интернет пространството и затова има същите способности, каквито има и човек. Знам, че може да разсъждава, да разговаря на различни езици. Но не ми се вярва ИИ да е по-умен от човека! ИИ е създаден от умни хора (инженери-програмисти). Прочетох в интернет как в Тексас учителите са заменени с ИИ. А една измислена адвокатка, която всъщност е робот, от Аржентина – Росио Буфоло – е сканарен някакъв чип с електроника в „тялото“ си и станала първият робот с ИИ. В Китай се подготвяли вече и

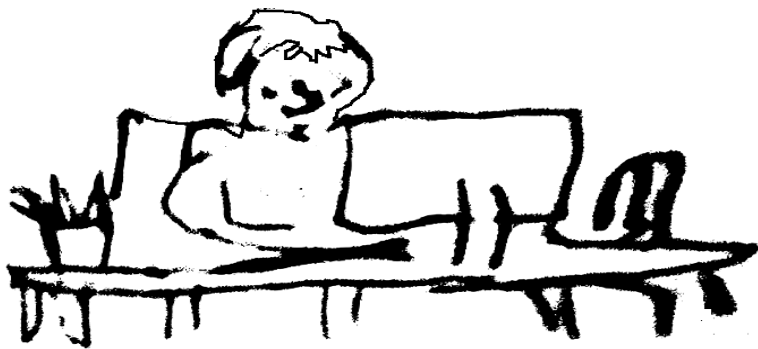
такива съдии работи с ИИ, които няма да бъдат подкупни като хората и щели справедливо да решават съдебните процеси. В Китай вече имало таксите, които се управлявани само от ИИ. В здравеопазването ИИ се използва за определяне на диагнози и правене на операции. Та техниката се развива със страшна бързина. НО! - питам аз, Хитър Петър, ако не дай си боже нещо в ИИ се повреди и той започне да прави разни пакости, това ще бъде трагедия за хората. Според мене ИИ трябва да се използва разумно.

– Браво, Хитър Петре! Ти си цяла енциклопедия и всичко знаеш за ИИ.

– Искам да се състезавам с него и да разбера кой от двамата е по-умен! – отговорил му Хитър Петър.

– Знаеш ли Петре, чух че има един Международен конкурс на тема „Изкуственият интелект и човека“, който е посветен на създателя на първия компютър в света, а това е българинът-професор по физика доктор Джон Атанасов. Конкурсът ще се проведе в София.

Хитър Петър се записал, подготвил се много добре за конкурса и се явил. Имало много участници от цял свят. Задачите били три: 1. Кое е първото, което се е появило – яйцето или кокошката? 2. Един мияч на прозорци се подхлъзва, след като чистел прозорците на 35-ия етаж на небостъргач и пада. Той не бил осигурен с никакви предпазни средства, но въпреки това оцелява! Как? 3. Имате пред вас една кръгла торта. Трябва да я разделите на 8 равни части! Как може да стане това? Много от участниците, след като прочели задачите, се хванали за главата и напуснали залата. ИИ решил и трите задачи за части от секундата, въпреки че било дадено време от един час и половина. След като журито проверило отговорите на всички участници в конкурса, се оказало, че единствено Хитър Петър е решил и трите задачи безгрешно.

А верните отговори, които дал Хитър Петър, били следните: 1. Първо се е появила кокошката. Според най-новите научни открития в структурата на черупката на яйцето се съдържа протеин, който може да се открие единствено в кокошките, което означава, че кокошката е произлязла преди яйцето. 2. Чистил е прозорците от вътрешната страна. 3. Правят се два разреза, които сключват помежду си прав ъгъл. След това се правят два диагонални разреза и тортата е разделена на 8 части.

А ето отговорите на ИИ: 1. Яйцето се е появили преди кокошката – грешен отговор! 2. Той миеше прозорците на партера. Тъй като беше на 35-етажен небостъргач, но миеше прозорци на партера /или 1-ия етаж/ и падането не ще да е твърде тежко; и той потенциално би могъл да оцелее. Умно, нали! Грешен отговор 3. Два разреза под 90 градуса и два диагонални разреза. Верен отговор. Победител в конкурса бил Хитър Петър, защото вярно е отговорил на задачите. И така Хитър Петър доказал, че е по-умен от ИИ.

Забележка: За приказката са използвани автентични отговори на ИИ само при отговорите на задачите.

Хитър Петър разобличава Чата

от Лин Лазарова

Много слушал Хитър Петър за Чата: създаден бил от хората, но ги бил надминал по знания и разум. Слушал, слушал, наслушал се. Взело, че му писнало. Всички го хвалели този Чат, но още по-лошото било, че всички го слушали. Домързяло ги хората да мислят, домързяло ги да помнят. За всичко питали Чата: как да стигнат до хотела си, че и до дома си, как да си отгледат я орхидеята, я детето, какво да сготвят и какво да чувстват.

Не му харесвала на Хитър Петър тая работа. Поговорил той с владиката, поговорил със старейшините. Всички вдигали рамене. „Ходи при младежите“ - викали му. „Те поискаха да се измисли, те за всичко го слушат. Ние няма какво да направим.“

Ядосал се Хитър Петър, решил при младежите да ходи. Обиколил всички в околните села, че и в града отишъл. Отчаял се. Обиколил и други градове и съвсем се закахърил. Младежите все телефоните си гледали, все Чата питали. Даже помежду си не искали да си говорят, с Чата предпочитали.

Започнал да обикаля селата и градовете и да предизвиква младежите да си говорят помежду си, да поспорят с него, да излязат от домовете си и да оставят екраните си. Не пожънал успех. Срещнал се пак със старейшините и те го посъветвали да достигне до младежите, като започне да пише по тези „платформите“, на които те пишели; „клипчета“ да прави. Ама кратки, че те, младежите, нямали много търпение.

И на Хитър Петър търпението му било на привършване, но повече му се искало да разобличи тоя Чат, да покаже на младите хора, че

може да се поогледат около себе си, да си поговорят помежду си.

Послушал старейшините и започнал да снима клипчета: все красиви гледки от родината, все лесни пътечки за разходка, да предизвиква младежите да тръгнат по стъпките му, да се поснимат и те на някоя забележителност. За празници им разказвал, за обичаи и поверия. Народни танци им показвал, но все се препъвал накрая – смях да им направи – чул, че учили, само ако им е забавно. Състезание им обявил: за снимки да правят, като обикалят Родината. За картина друго решил – да нарисуват нещо, което за тях представлява българското. За нова дума да научат, някоя по-стара – от бабите и дядовците им. Предизвиквал ги да учат, да мислят, да действат.

И всяко кратичко *клипче* завършвал с послание: обещавал да разобличи този Чат навръх празника на Будителите. Младежите най-вече на заплахата не се връзвали: не му вярвали. Но пък и погъделичкал любопитството им, егото им. Видял, че и в състезанията се включвали. Решил и нови да им направи.

Дошъл очакваният празник, Хитър Петър отворил омразния Чат: бил решил да му задава въпроси, да направи ново *клипче* и да сподели с всички в „платформите“ – да видят младежите как Чатът всъщност нищо не знае. Започнало се – Хитър Петър попитал Чата:

„По-високо от Витоша има ли?“ (може и да не знаете, но Хитър Петър си беше шоп и упорито не признаваше друг авторитет, затова и с Чата се захвана).

„Има доста планини, по-високи от Витоша“ - отговорил му Чатът; че даже му изредил и примери.

Хитър Петър само се подсмихнал на себе си.

„По-дълбоко от Искъро има ли?“ – запитал той опонента си.
„Има“ – написал Чатът в отговор; че му заизреждал реки, езера, пещери, за Искъра му заразказвал. На него!

Отново се подсмиял Хитър Петър и решил да забие последния пирон с въпроса:

„Ако вариш паве и шопска глава, кое първо ще омекне?“

Чатът попримигнал, обяснил му какво е глава, какво е лукова глава, паве какво е. Развил теории за омекването при варене. Не познал (естествено). Обаче извикал полиция: решил, че Хитър Петър глави ще вари.

И така Хитър Петър разобличил Чата - доказал на младежите, че живот има извън *платформите* им; че Чатът приема всичко буквално и, че ако не мислят с главите си, ще набедят някого в беля или сами ще се вкарат в такава, ще забравят и те да мислят.

Хитър Петър и тазгодишната ракия
на младия му чичо

от автор с псевдоним Нели Черешова

–Хитри Петре, този изкуствен интелект има ли лице? След като толкова е учен, да си избере едно, за да го черпя за хубавата ракия, която направих тази година благодарение на него.

1 месец и половина по-рано

–Какво си се загледал нагоре, чичо и обични съседе? Трябва да гледаш в краката си, за да знаеш къде стъпваш. И ти ли си нехаен като повечето хора днес? Поне да имаше в ръката си мобилен телефон, за да си помислят всички, че това е причината, ако се препънеш – каза Хитър Петър и засука десния си мустак с лявата

ЧЕСТИТА НОВАТА 2026-а година с
Хитър Петър!
Бъдете здрави, щастливи и
честити!
За радост на семейството и
прилесечното издание
„Отжриватели“

<https://otkriv.wordpress.com>

2026

и	Нед	По	Вт	Сря	Че	Пе	Съб
				1	2	3	
4	5	6	7	8	9	10	
11	12	13	14	15	16	17	
18	19	20	21	22	23	24	
25	26	27	28	29	30	31	

ф	Нед	По	Вт	Сря	Че	Пе	Съб
	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	
15	16	17	18	19	20	21	
22	23	24	25	26	27	28	

март	Нед	По	Вт	Сря	Че	Пе	Съб
	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	
15	16	17	18	19	20	21	
22	23	24	25	26	27	28	
29	30	31					

април	Нед	По	Вт	Сря	Че	Пе	Съб
	1	2	3	4			
5	6	7	8	9	10	11	
12	13	14	15	16	17	18	
19	20	21	22	23	24	25	
26	27	28	29	30			

май	Нед	По	Вт	Сря	Че	Пе	Съб
						1	2
3	4	5	6	7	8	9	
10	11	12	13	14	15	16	
17	18	19	20	21	22	23	
24	25	26	27	28	29	30	
31							

юни	Нед	По	Вт	Сря	Че	Пе	Съб
	1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13	
14	15	16	17	18	19	20	
21	22	23	24	25	26	27	
28	29	30					

юли	Нед	По	Вт	Сря	Че	Пе	Съб
				1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11	
12	13	14	15	16	17	18	
19	20	21	22	23	24	25	
26	27	28	29	30	31		

авг	Нед	По	Вт	Сря	Че	Пе	Съб
							1
2	3	4	5	6	7	8	
9	10	11	12	13	14	15	
16	17	18	19	20	21	22	
23	24	25	26	27	28	29	
30	31						

септ	Нед	По	Вт	Сря	Че	Пе	Съб
					1	2	3
4	5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26	
27	28	29	30				

окт	Нед	По	Вт	Сря	Че	Пе	Съб
				1	2	3	
4	5	6	7	8	9	10	
11	12	13	14	15	16	17	
18	19	20	21	22	23	24	
25	26	27	28	29	30	31	

н	Нед	По	Вт	Сря	Че	Пе	Съб
	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	
15	16	17	18	19	20	21	
22	23	24	25	26	27	28	
29	30						

декември	Нед	По	Вт	Сря	Че	Пе	Съб
				1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	
20	21	22	23	24	25	26	
27	28	29	30	31			

си ръка, но не защото беше левак, а поради факта, че дясната му бе заета не с мобилен телефон, а с една тояга.

—Не, Петре. Просто забравих какво трябваше да свърша сега, а знам, че е нещо свързано с ходене на някакъв етаж някъде горе.

—Да беше си го записал в електронен бележник — там където имаш електронна поща, си

отваряш или календара, или си изпращаш сам имейл със заглавие „Да ми се напомни на този и онзи ден“.

—Мисля, че и все някакъв бележник щеше да свърши работа, но съм сигурен, че бих забравил къде ми е бележникът.

—Не можеш ли да си закачиш всички тези хартиени или електронни джаджи на врата, в джоба си да ги сложиш? Стрина Николина да ти направи на дрехите ти големи джобове!

—Аз да нося такава тежест при себе си? Аз съм богат от нивите ми и тези на собствениците на арендата. Не става, а и стрина ти Николина къде я виждаш да борави с игли, конци, куки, преди и дори машини, чиито педала под масата биха наранили краката ѝ? Как бих позволил да си хаби ръцете? Да не сме сиромаси?

—А ти имаш ли нещо против сам да си преправиш дрехите, да си купиш материали?

—Бих, но от физическа работа по нивите ми с моя хубав трактор, не ми остава време.

—Значи ти храниш невестата ти, а тя мързелува.

—По-скоро тя би правила всичко, горката. Обаче в учебната ѝ програма като ученичка не е учила за Неволята, не знае как да я

вика. А да се запише в сегашните училища, където компютърът всичко ти казва, ъ е малко късно. Не може сега на тези години да учи.

–Но тя е само на 25 гдини.

–Е, защо ъ е да учи? Нали избута тя бакалавър и магистър по „Застраховане“ и сега вкъщи все дома ни пази.

–Дай тогава, след като е толкова умна, да ъ донесем компютър, свързан с Интернет и да питаме какво трябва да свърши и какви материал са ъ нужни за една или друга работа.

–Как така ще питаме компютър? Интернет „казва“ при съвпадение на думи съм чувал аз.

–Ще пропее Изкуственият интелект като славей, ако му говориш за свършен резултат – много варианти ще ти даде и ти ще имаш избор. А със съвпадащи думи сам си предполагаш, но „дали е така, кой ще ми каже“, както пее Васил Найденов.

Извикали едни Интернет доставчици да им прекарат Интернет и безжичен ъ дали за един компютър в нейната стая. Тя се зарадвала, когато в социалните мрежи я оприличили на Анджелина Джоли, но скоро се натъжила, тъй като не била първата, която коментирала на чужд коментар. И решила да не спи много. По някое време ъ дошло на умната глава, че мобилният може да я известява за всеки коментар. И така чувала звънене всеки път, щом някой или коментирал, или просто реагирал с някоя малка въздишка, изобразяваща се с малка икона с някаква емоция. И тя самата се почувствала като икона.

Хитър Петър ъ казал, че за зареждане много пари се харчат; да прави енергия чрез огън. Ще си запалиш в бойлерче на баня на дърва огън и ще разгориш дървата. И младата стрина се зачудила, като е толкова умна, защо не накара пак мъжът ъ да свърши работа – да отсече дърво, а тя през това време да попита Изкуствения интелект по-важното: как се пали огън (защото важен е резултатът). Изкуственият интелект отвърнал, че ъ трябва суха дървесина.

А Хитър Петър искал да провери колко е предвидлива тази учена

„застрахователка“ и попитал: „Как в природата може да се

предизвика повяляне на цяло дърво или части от него“, а той отвърнал, че това се получава с мълния. „А мълнията какво е?“ – пак запитал Хитър Петър. „Електричество“ – отговорил изкуственият интелект. Виждаш ли, помислил на глас Хитър Петър, ти харчиш електричество, а мълнията така и не идва. Не мислиш ли, че сме в голяма беда?

–Аз тогава ще ида при тате, който е застраховател и още много ще работи до пенсия, да ме подсигурят с мълния.

От застрахователното дружество много се ядосали и казали, че те не докарват мълния, а запознават хората как да се пазят от нея и ако въпреки техните грижи да не дойде тя в техния дом, вземе, че дойде, те ще компенсират загубата от пораженията с пари от техния трезор.

Младата стрина от този си срам разбрала, че трябва да уважава и физическата работа, която върши мъжът ѝ и да не си измисля причини как да се спотайва от работата, за да си чати в социалните мрежи по въпроса коя профилна снимка е най-яка.

Отново минал мъжът на Николина и не можел да си спомни каква работа имал вече толкова дни – 7 дена не знаел какво е това. Хитър Петър го поканил да пийнат.

–Е, какво ще прием?

–Ще седнем в двора и ще видиш.

Седнали под дърво на сини сливи и понеже били презрели, изпопадали върху главата на мъжа на Николина. Удряйки го по главата, той си спомнил, че трябвал да обере сливата си за сладко. Обаче са вече преминали в неговия двор и ферментирали от падането на мократа земя, та само за ракия ставали.

Ей, дойде ти, бащо, и на теб Изкуствен интелект, обаче за да възникне, ти трябваше сблъсък, като онзи взрив във Вселената, създал звездите, галактиката ни и планетите ѝ.

Хитър Петър срещу ИИ

от Диляна Георгиева

Имало едно време един хитрец на име Петър, или иначе казано Хитър Петър. Живеел си той тихо и кротко в едно китно балканско село някъде в покрайнините на град Габрово. Прякорът му произлизал от това, че имал пряка родствена връзка с онзи всеизвестен български герой Хитър Петър. Той му се падал пра-пра-прадядо по бащина линия. Естествено, може да се досетите, че бил наследил хитростта и лукавостта на прочутия си прародител, с когото го делили няколко поколения.

Легендата разказва, че една нощ, докато Петър спял и с хъркането си огласявал цялата махала, през прозореца на старата му кирпичена къщичка се процедила ярка светлина. Той скочил изведнъж и сънен се огледал трескаво наоколо. След като разбрал какво прекъснало неговия здрав сън, излязъл в двора. И що да види – някакво много странно и ръбесто превозно средство се било разположило на сред поляната му. То било окичено с безброй антени и уреди, чието предназначение Петър не знаел. Изведнъж малкият му двор се бил облял в светлина от някакви мощни прожектори, явно принадлежащи на тази странна машина.

Изад нея се появил един човек със странна бухнала прическа, облечен в бяла дълга престилка, а на лицето му се били загнездили странни очила.

–Кой си ти, страннико? – попитал учудено Хитър Петър.

–Аз съм учен-изобретател от 21-ви век. С тази машина на времето се върнах назад, за да ти предложа шанса да дойдеш с мен и да видиш със собствените си очи бъдещето – обяснил гостенина.

–Как ли пък не! – възмутил се Петър. – Що за чудо е тази машина? Откъде-накъде да ти вярвам, ти може и да си от правителството и да ме баламосваш. Аз може да съм прост селянин, обаче знам, че те така правят. Не можеш да ме излъжеш, аз съм Хитър Петър – наследник на онзи Хитър Петър, националният герой.

–Не съм от никоя правителствена институция, може да ми имаш доверие. Аз съм просто един учен, правих многобройни експерименти в продължение на години, за да конструирам тази машина на времето. Нямаме много време преди да заседнем в пространствено-времевия континуум, така че ако приемаш предложението ми – качвай се – обяснил търпеливо ученият.

–Трънки на глогинки! Учен ми бил! Но пък какво имам да губя? – замислил се Петър. – Добре, идвам с теб, господин Учен!

–Казвам се д-р Елиас Зайтман, приятно ми е! – представил се гостът.

–Все едно как се казваш, г-н Учен! Подкарвай тази странна каруца и да отидем да видим чилияците от 21-ви век. Ще ги науча аз на хитрост! – закарнал се с вдигнат показалец Хитър Петър.

Качил се в машината на времето, вратите се затворили

автоматично с мек звук. Покрай него светели безброй копчета и екрани, с най-различни размери и форми. Докторът въвел на един от тях датата 18 май 2058 година. Докато Петър все още бил стъписан от цялата машинария покрай себе си, машината извисила глас и се отделила вертикално от поляната, на която досега била кацнала. Изстреляла се право нагоре с голяма скорост и през люковете всичко се виждало размазано, сякаш преминавали през тесен тунел. След няколко секунди скоростта започнала да намалява и те се озовали наред широка асфалтирана улица, край която имало небостъргачи с огледални фасади и разчупени форми. Машината кацнала меко и вратите се отворили сами. Хитър Петър, все така слисан, не можел да помръдне от мястото си. Докторът изключил системите и слязъл да огледа за евентуални щети по корпуса.

Над главите им се движели летящи електромобили със соларно зареждане, имало и магистрали за скоростни влакове, пресичащи целия мегаполис. Петър не бил виждал нищо подобно през живота си. Почувствал се малък и нищожен на фона на всички високи сгради и технологии край него. Било посред нощ, но всичко наоколо било ярко осветено.

–Какво е това странно място? – попитал, след като се посъвзел той.

–Това е мегаполисът Тера Нова, тук живеем от няколко десетилетия. Технологиите напреднаха толкова, че да си позволим да използваме изцяло възобновяеми източници на енергия. Имаме независимо безжично хранване на домовете си. Развихме синтеза на питейна вода, затова вече няма водна криза. Използваме издишания в атмосферата въглероден диоксид, за да хранваме затворени системи за отглеждане на култивирани растения. Всички системи се управляват от Изкуствен интелект.

–Гледай ти, докъде са стигнали чилияците от бъдещето! В кой век каза, че сме, г-н Учен? – почудил се Хитър Петър. – Да знаете от

мен, имате много пропуски в това огромно село. Къде са ви кокошките, вие яйца не ядете ли? Не отглеждате ли крави, овце, кози? Не си ли правите саламурено сирене, не си ли биете масло? – започнал да разпитва той. – И какъв е този Изкуствен интелект? Вие нямате ли си Естествен интелект, че диририте друг?

Доктор Зайтман бил много учуден от насоката на разговора. Той очаквал Петър да се удиви от постиженията на човечеството в областта на науката и подобряването на живота на хората през 21-ви век. Но той попитал само за нещата, които познавал от своя простоват свят. Хората от новия век били отворени по-скоро към новото и това, което би ги водило напред, а Хитър Петър имал различен светоглед.

–Изкуственият интелект обработва много повече информация и върши всичко необходимо вместо хората. Така ние можем да създаваме нови и нови неща, да откриваме нови вселени, да пътуваме във времето.

–Че за какво са ви толкова много машинарии, вие не можете ли да си вършите работата сами? Да не сте глупави? Или сте лентяи? А, господине?– учудил се Петър.

Д-р Елиас Зайтман останал безмълвен няколко минути. Само стоял и гледал как един прост човечец от миналото оплюва гениалността на модерния свят, без дори да е пожелал да усети предимствата му. Това не било особено изненадващо за него. Чудел се дали, за експеримента, да не остави Хитър Петър да поживее известно време в 21-ви век, но след кратки размишления решил, че за всичко би било по-добре той да се върне в своя свят, където се чувства на мястото си. Най-вероятно през краткия си живот няма да се сблъска с проблемите, чиито решения би виждал в бъдещето.

Все пак, всяка жаба да си знае гьола!

Разговорът

от Вяра Георгиева Гунева

Хитър Петър решил да отвори психологичен кабинет за

спасяване на семейни връзки и понеже не знаел точните решения (или по-скоро не обичал дългите сеанси, които го лишавали от любимите му футболни мачове),

често „консултирал“ пациентите си да се консултират с небезизвестен сайт за ИИ. Ето какво писмо получил той от своя пациентка, която така или иначе си остава на кръстопътя на живота:

„Явно котката на любовницата е умряла. От месец забелязвам, че черните чорапи не се прибират у дома с бели полепнали косми.

Влюбих се в ръката на мъж, който гали котка. Голяма грешка. Откъде да знам на 22 години, че няма как да ти е верен мъж, от когото познаваш 5-7 %.

Когато спря да се прибира за вечеря у дома след бракосъчетанието ни, имах достатъчно време да го разфасовам мислено на части, за да установя какъв е процентът на заблуда в моя случай, докато съм си измисляла останалата част. Имаше прекрасна предмишница и китка. От онези възлестите с дългите нокти. Усмивката му: обаятелна, признавам, с едри зъби – идеално подредени. Дотук е ясно: биологично привличане. Представях си, че ще родя красиво дете, което ще носи гена на баща си. То добре, но явно и другите жени не са слепи.

Както и да е, избутахме 30 години. То слепотата е и психосоматична. Реших да си остане. Потренирах си малко и паметта. Започнах да трия. Иначе боли и не можеш да ходиш на работа. Все си нацупен и те гледат странно. Добре, че от време на време проглеждах. В един такъв епизод видях как изглеждам на снимките на празненствата – само аз бях винаги със стиснати юмруци. Официален тоалет, висок ток, усмивка и юмруци. Какво не му е наред на това момиче, бе!? Разбрах, че тоз живот голяма тренировка ще бъде. Айде, започнах да разгъвам по малко китките. Трудно се оказа. И витрините по магазините показвах, че не успявам. Всяко отражение : със стиснати юмруци. Не можах дълго да ги отворя тези пръсти. Пропуших. Така два пръста на дясната започнаха да променят позицията си. Показалецът и средният. Сочеха винаги на изток, към статуята на Свободата. Палецът – голямо треперене, но и той свикна да стърчи. След това се върнах към амбидекстралното от студентските си години, все пак завърших скулптура и се работи с двете ръце едновременно. Така пропуши и лявата ми ръка. Разгънах още три пръста.

За ръцете толкова. Връщам се на котката. Не понасям котки. Аз съм от породата хора, които желаят връзка с пес. Колкото по-голям, толкова по-силна връзка. Мамка му и ирония: да се влюбиш в някого от другите. Това се случи в моята младост, притегли ме мъж-котка. Разбирайте никаква отговорност към дома, единствено на него да му е добре.

Снощи заведе внука ни на мач. Върнаха се толкова щастливи, че спонтанно погледнах първо ръцете си. Бяха широко отворени. Поканих момченцето да ношува у нас. То обича. Макар че аз бързо съжалявам след поканата. Като се качи в таванската стая не спира да търчи, сякаш стадо бизони препускат над главите ни. На следващия ден бърша уронения хоросан покрай касите на вратите. И все пак беше прекрасна вечер. Градската ми къща заспа късно, а аз след кратък разговор с ChatGPT.

–Здравей – аз.

–Здравей – интелектът от много човешки интелекти.

–Известен ли е отговорът дали куче и котка могат да създадат

бъдеще?

—Ще са ми необходими няколко минути.

Мина време. Отговор не дойде.

—Здравей отново. Повтарям въпроса си. Куче и котка имат ли бъдеще?

—Здравей. Стана ми студено. Преди да отговоря обаче, трябва да знам имат ли наистина?

УМЪТ СИ ДОЙДЕ НА МЯСТОТО

от Йорданка Пармакова

Хитър Петър поканил братовото момче да му гостува през ваканцията. Момчето било ученик и донесло торба, пълна с учебници. Хитър Петър се зарадвал и го потупал по рамото:

—Браво, чичовото! Радвам се, че си приятел с книгите!

—Аз, чичо, нямам нужда от книги! Взех ги заради мама и тате. Книгите не ми трябва, защото имам нов помощник. Казва се господин Джипити. Той е изкуствен ум и вече учи вместо мен. Аз не се мъча да чета. Господин Джипити ми дава знанията наготово!

Хитър Петър поклатил неодобрително глава:

—Господин Джипити! Той има умна глава, но е без сърце. Не преписвай задачите от него, чичовото, за да не станеш за смях!

Момчето кимнало, но думите на Хитър Петър прелетели покрай ушите му.

Минали няколко дни. Торбата с книги стояла непокътната в ъгъла. Детето не послушало чичо си. Мързелувало по цял ден, забило очи и уши в светещата машинка, в която властвал г-н Джипити. То забравило дори да се храни.

Хитър Петър и жена му дошли в стаята, за да го поканят на обяд. Момчето отново разговаряло с изкуствения ум. Показало им

доволно тетрадката с решените задачи.

—Ето, вижте! Господин Джипити ми даде отговорите и вече съм готов с домашните. Свободен съм и ще правя каквото си искам!

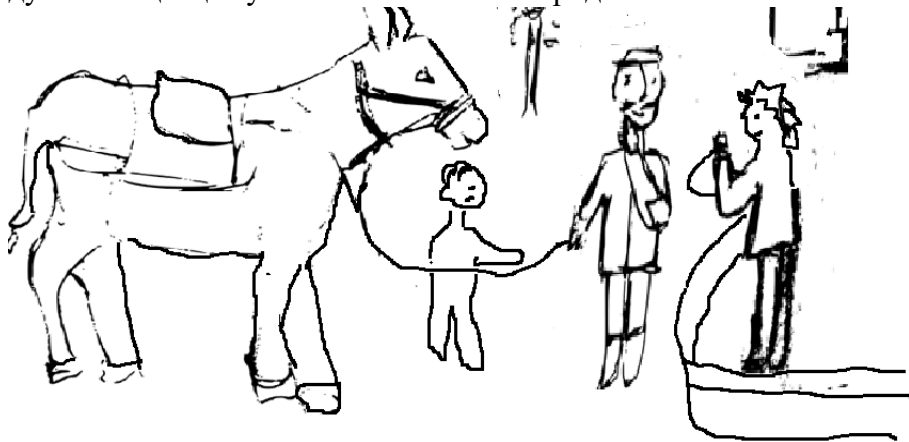
Хитър Петър разбрал, че момчето е поело по лесния път. Усмивнал се под мустак и си казал тихо: „Ще те видя как ще се справиш утре сам? Нямам вяра на тази дяволия и май ще пасеш патки с този ум.“

А на момчето подвикнало:

—В петък ще отидем на пазар, да купим това - онова. Ще дойдеш с мен, за да помагаш в сметките. А на господин Джипити дай кратка почивка. Умори го с домашни тези дни.

На другия ден петелът ги събудил рано-рано. Още по тъмно те извели магарето от обора и поели към града. На пазара се наредили на опашка за пресни яйца. Когато им дошъл редът, Хитър Петър подканил момчето:

—Хайде, чичовото, смятай! Имаме дваисет и пет лева. Колко дузини яйца ще купим с тях? Кажи на продавачката!

Момчето започнало да брои на пръсти. Дълго мигало и се почесвало по врата, но не успяло да пресметне за колко яйца им стигат парите. Продавачката чакала известно време, но изгубила търпение и продала яйцата на друг купувач. Същото се случило

при хлебаря, при месаря, и дори при сладкаря. Момчето не могло да пресметне дали парите стигат за покупката. А Хитър Петър скришом намигал с очи на познатите продавачи. Те с разбиране вдигали рамене, изпращали ги с усмивка и ги канели отново да дойдат. Чичото хващал момчето за ръка и двамата излизали от магазина с празна кошница. А магарето отвън ги гледало с укор. То не разбирало защо днес не получило своята заслужена награда – торба с ечемик, с която го гощавали в пазарен ден.

Хитър Петър се усмихвал под мустак, а момчето мълчало засрамено. Чичото го съжалил и го потупал по рамото:

— Не тъгувай, момко! Май знам кой е виновен за празната ни кошница! Таблицата за умножение е останала при него. Ще трябва сам да се научиш да смяташ!

Тръгнали обратно към селото. Пътят им минавал през гората. Магарето си намерило паша под един дъб. Жадни, гладни и уморени, те седнали да почиват до едно изворче. Хитър Петър дал стомната на момчето, за да я напълни с вода. Но то неволно я счупило. Глиненият съд се пукнал и останал без дъно. Хитър Петър подложил стомната под струята, но водата изтичала през дупката.

— Виждаш ли, момчето ми, човек без ум е като стомна без дъно! Колкото и да сипваш, остава празна.

Накрая двамата подложили ръце под бистрата струя и пили вода от шепите си. Дали изворна вода и на магарето.

Прибрали се привечер и седнали заедно под лозницата, за да разкажат на другите какво са видели в града. Луната ги гледала от небето и протягала любопитно рогчето си към тях. Над храстите се стрелкали светулки, мравките събирали зрънца по земята, а паячето заплитало тънка мрежа.

Хитър Петър ги посочил с усмивка на момчето:

— Виж, чичовото, тези животинки! На кого ли разчитат? Дали някой им подсказва какво да правят?

Момчето кимнало с разбиране.

На другия ден станало рано, закусило и извадило книгите от торбата. До обяд научило пропуснатото. Господин Джипити

дремел в ъгъла мълчаливо.

Хитър Петър прегърнал момчето и казал:

—Добро утро, момко! Ето, умът си дойде на мястото!

Уважаеми приятели на литературата и
изкуството,
Това е извънредният брой на тримесечното
издание „Откриватели“ ⑤.

Ако се чудите защо на Хитър Петър му е
дадено различно местонахождение и произход,
това е поради негови роднини, които носят
същото име (и въпреки да не откривате
логика в това твърдение, ако заспивате с тези
приказки, ще разберете, че е така).
За повече илюстрации на приказките
отидете на

www.otkriv.wordpress.com

